

ROBERTO JUARROZ

Függőleges költészet

Az álmok egyetemes összegében
minden felhalmozódik, mit ember álmodott,
sőt egyéb álmok is
hozzáadódnak e metaforához:
állati és növényi álmok,
tárgyak vak álmai,
istenek néma álmai,
elvetélt álmai a semminek.

S ha találgatni sem tudunk,
miféle sorrendben raktározódtak,
feltételezhető, hogy nincs válaszfal közöttük,
és valami titkos ozmózis által
egymással kapcsolatban állnak
s legalább ott átjárják egymást,
mint ereklyetartóban a csontok,
pollenszemcsék a levegőben,
kialakulatlan formák a szélben,
vagy a dolgok alakjai,
mikor hullásuk végpontjához ér.

S feltételezhető az is, hogy az egész
egyszerre annyira nehéz lesz,
vagy olyan sűrű képpé változik,
hogy kézzelfogható anyag lesz majd belőle,
kései és ronthatatlan modellje
annak, mi lehetett volna az univerzum.

•

Más színt keresnek az alvó szemek.
Valaki, mintha csak lámpákat oltogatna,
kioltotta a színeket.
A szemek birodalma
elsivatagosodott.

Befelé
kellene ébredni
és megtalálni legbelül
ezt az új valamit,
mely talán az összes szín
tartalék mintája.

Habár a lámpák
maguktól is kigyúlnak.
Tán épp ezt keresik
az elalvó szemek.

•

Elalváskor az izgat,
mi van, ha ébredéskor nem találom magam.
De még ennél is jobban izgat,
mi van, ha téged nem talállak.

Elalváskor az izgat,
mi van, ha elcserélnek,
miközben alszom.

De jobban izgat, hogy esetleg
nem ismerünk egymásra ébredéskor.

Elalváskor az izgat,
mi van, ha ébredéskor
semmi semminek nem felel meg,
te sem nekem.
De még ennél is jobban izgat,
mi van, ha eltörlük a múltunk,
és nem létezők leszünk, te meg én.

•

Légzésed úgy riaszt fel,
mint egy felhasadt gondolat.
Nem mint a levegő rendjét bontó harang,
vagy mint a garantált éjszakai görcs,
vagy a harmónia anyaghibája.
Légzésed úgy riaszt fel,
mint a létezés tökéletlensége,
mint a terjengő kór a levegőben,
mint sok-sok halál előérzete.

És amikor felébredek,
lihegő kutyaként hajtom le a fejem
ebben az abnormalitásban,
mely lázba hoz és torkunknak esik,
habár a szerelem kimenekíthet.
Habár az álom,
mely vissza szinte sose tér,
a tiéd mellé szegődhet.

•

Feltartóztatni álmunk képeit,
mint aki földet hódít el a víztől,
és a pöttömnyi parton
ingatag verset alapítani.

És aztán visszaadni az álomnak az álmot,
a kört bezárni,
mert nem lehet az álom túl sokáig
kívül az álmon.

Ily módon szinte keresetlenül
marad valami a vers szavai között
a mélység illatából.

•

Álmodtam, egy kéziratról,
a sorok egymás után kifakultak.
Álmodtam azokról is, akiknek írták
– én voltam az egyikük –,
és ők is egymás után kifakultak.

És aztán, ébredéskor,
nem volt ott senki sem.
És sor is csak egyetlen egy maradt,
az is kezdett már kifakulni.
Ez a sor így szólt:
istentől senki meg nem ment, csak isten.

•

Mostanra már szavakkal álmodom.
Nem engednek aludni a szavak.
Garázda módon
rám kopognak a díszletek mögül,
végül még a függönyt is felhasítják,
hogy új darabot kell műsorra tűzni.

Nem várnak a szavak.
Vajon meddig maradnak?
Akár a vér,
csepegnek a szövegre
és néha a margóra is.

De nem elég nekik a nappal,
a virrasztás élet-halál között.
A szöveg végtelen,
és a margó is az.
Talán a szövegnek a margón van a helye.

Elhagyatott térség az álom,
vagy legalábbis alkalmas terep,
hogy a sürgető ige színre lépjen.

Imreh András fordítása

Lévai Ádám grafikája